

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Croitor Grigori Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxx, s. xxxxx, str. xxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.04.2017 – 02.08.2017 (prima instanță);
2. 18.09.2017 – 04.12.2017 (instanța de apel);
3. 15.03.2018 – 12.06.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 02 august 2017, Croitor Grigori a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În privința corpurilor delictive s-a dispus să fie restituite părții vătămate Xxxxxx.

De asemenea, s-a admis solicitarea procurorului privind cheltuielile judiciare, fiind dispusă încasarea cheltuielilor judiciare pentru plata expertizelor judiciare efectuate în cauza penală în sumă de 301 lei din contul lui Croitor Fiodor în beneficiul statului.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Croitor Grigori la 07 februarie 2017, aproximativ la ora 22:30, aflându-se la domiciliul lui xxxx xxx în satul xxxxxx, str. xxxxxx, r-nul Ceadâr-Lunga, în urma relațiilor ostile a început în formă necenzurată să-și exprime nemulțumirile sale și să amenințe cu violență fizică, după care i-a aplicat o lovitură cu pumnul în cap, iar apoi în continuarea intenției sale criminale, din intenții huliganice, a început să-i aplice lovituri cu un scaun din lemn peste diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat

durere fizică și leziuni corporale manifestate prin: răni în regiunea parietală în mijlocul scalpului, din spate - pe suprafața exterioară a antebrățului stâng; vânătăi în zona de unghi al maxilarului inferior din stânga în jurul ochiului stâng cu trecere în regiunea frontală al scalpului, dar din spate - pe suprafața exterioară a antebrățului stâng aproximativ pe tot de-a lungul, pe suprafața din față a articulației încheieturii mâinii stângi, pe suprafața din spate a mâinii stângi cu trecere în regiunea degetelor 2-5 a mâinii stângi, cu tumori a țesuturilor moi pe suprafața palmară a mâinii stângi, pe suprafața palmară a degetului nr. 5 a mâinii stângi, pe partea din spate - pe suprafața exterioară cu trecere pe suprafața din față - suprafața interioară a antebrățului drept, în regiunea parietală stânga a scalpului, în regiunea parietală dreapta a scalpului, pe suprafața din spate a gâtului în mijloc, pe suprafața din spate a cutiei toracice în regiunea articulației ale ambilor umeri din spate - pe suprafețele exterioare a ambilor umeri în zona subclaviană din stânga, în regiunea fesei drepte, escoriații pe suprafața din spate a cutiei toracice, din spate pe suprafața exterioară a antebrățului stâng, pe suprafața din față a articulației încheieturii mâinii drepte, contuzie a țesuturilor moi a capului, cauzate cu obiect contondent dur, care au condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată și care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpatului Croitor Grigori au fost încadrate de prima instanță în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor calificativi - *huliganismul agravat, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

2. Decizia primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Bancov Ivan în numele inculpatului Croitor Grigori, solicitând casarea sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Croitor Grigori de sub învinuirea imputată, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- inculpatul nu a maltratat-o pe mătușa sa și vina în infracțiunea imputată nu o recunoaște;

- acuzarea nu a prezentat probe suficiente întru confirmarea aplicării loviturilor de către inculpat părții vătămate Xxxxxx. Plângerea lui Xxxxxx la organele de poliție că ar fi fost maltratată de nepotul său Croitor Grigori, a avut loc nemijlocit după cearta care s-a iscat între ei și în urma relațiilor ostile între părți, din care considerente prima instanță urma să pronunțe o sentință de achitare;

- chiar dacă s-ar presupune că la 07 februarie 2017 au avut loc circumstanțele descrise de către partea acuzării, acțiunile inculpatului Croitor Grigori nu au fost corect calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, deoarece în afară de exprimarea „*din intenții huliganice*” în acuzare nu sunt prezentate alte careva probe veridice întru confirmarea învinuirii lui Croitor Grigori. Cu atât mai mult că în învinuire este indicat că acțiunile ilegale ale inculpatului Croitor Grigori au avut loc în urma relațiilor ostile cu mătușa sa Xxxxxx, ceea ce nicidecum nu intră în calificarea faptei de huliganism;

- temei pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 Cod penal lipsește, așa cum acțiunile inculpatului nu au avut loc în loc public, dar în domiciliul părții vătămate în urma relațiilor ostile între partea vătămată și inculpat, fapt dovedit incontestabil prin materialele dosarului;

- nu sunt întemeiate concluziile instanței privind calificarea acțiunilor lui Croitor Grigori ca acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită. Astfel, acțiunile inculpatului nu cad sub criteriile huliganismului, așa cum conflictul a avut loc în domiciliu - casă privată, la care nu are acces publicul și, în al doilea rând inculpatul nu avea intenția de a încălca grosolan ordinea publică, iar faptul că în momentul conflictului a fost prezentă și nepoata minoră a părții vătămate, nu poate servi drept temei pentru încadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal;

- mențiunea primei instanțe cu referire la relația de rudenie a inculpatului cu partea vătămată și anume că aceștia sunt afini, inculpatul și partea vătămată sunt membri de familie, noțiune expres indicată la art. 133¹ lit. b) Cod penal, determină că acțiunile lui Croitor Grigori urmau a fi încadrate în baza prevederilor art. 201¹ alin. (1) Cod penal;

- opinia primei instanțe, că minora nu aprecia inculpatul ca membru de familie, dar ca persoană străină, este greșită, ori acest fapt poate servi drept temei pentru calificarea acțiunilor inculpatului ca violență în familie, deoarece minora era doar martor ocular, necătând la faptul că minora este membru de familie.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat, casată total sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Croitor Grigori a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În privința corpurilor delictelor s-a dispus a fi restituite proprietarului Xxxxxx.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței prima instanță nu a stabilit în deplină măsură circumstanțele de fapt și de

drept, care au dus la pronunțarea unei sentințe distorsionate de la cerințele de conținut, cât și la stabilirea eronată a vinovăției inculpatului Croitor Grigori de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

În acest context, instanța de apel a conchis că contrar prevederilor art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, prima instanță nu a descris faptele criminale considerate ca fiind dovedite comise de către inculpat, dar s-a limitat doar la expunerea faptelor incriminate inculpatului în actul de acuzare, expunându-și opinia asupra vinovăției lui Croitor Grigori într-o manieră neconsecutivă și neclară, considerând că domiciliul unde a venit inculpatul la Xxxxxx este totuși un loc public și inculpatul cade sub învinuirea prevederilor art. 287 alin. (3) Cod penal. Prima instanță nu a identificat elementele concrete ale componenței de infracțiune pentru care l-a considerat vinovat pe inculpatul Croitor Grigori.

Totodată, instanța de apel a atestat că prima instanță la aprecierea probelor nu a respectat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a notat că eroarea aplicării eronate de către prima instanță a legii, soldată cu judecarea eronată a cauzei, au dus la încălcarea drepturilor prevăzute la art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil ce determină necesitatea casării integrale a sentinței atacate și pronunțării unei noi hotărâri.

Instanța de apel a mai indicat că orice acuzație adusă persoanei trebuie să fie clară, concretă și să se bazeze pe probe, situație ce nu se desprinde în cazul inculpatului Croitor Grigori învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, adică huliganismul agravat.

În continuare, instanța de apel a precizat că probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate, și nici nu au fost audiate repetat persoanele audiate în prima instanță, așa cum nu au fost contestate declarațiile acestora, și părțile nu au formulat astfel de cereri, dar, dat fiind faptul că inculpatul contestă vinovăția, solicitându-se achitarea lui Croitor Grigori de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, întru asigurarea principiului contradictorialității, reglementat de art. 24 Cod de procedură penală, la solicitarea procurorului au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță, și anume:

- plângerea depusă de Xxxxxx la data de 08 februarie 2017, în baza căreia a solicitat atragerea la răspundere a nepotului său Croitor Grigori, care la data de 07 februarie 2017, aproximativ ora 22:00, din intenții huliganice a maltratat-o în fața nepoților minori de 4 și 9 ani, cu amenințarea cu moartea și incendierea casei (f.d. 6, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 08 februarie 2017 cu tabel fotografic, potrivit căruia a fost cercetat domiciliul amplasat pe str. xxxxx, 16 satul xxxxx (f.d. 7-19, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 08 februarie 2017 cu tabel fotografic, conform căruia au fost examinate părțile componente a scaunului din lemn, în număr de 7 părți, un picioruș de la scaun este stricat în jumătate, celelalte sunt stricate în locul de fixare a lor cu scaunul. Pe părțile componente ale scaunului pete de sânge nu au fost depistate (f.d. 20-21, vol. I);
- revendicare (forma nr. 246) pe numele lui Croitor Grigori, conform căreia a fost anterior judecat (f.d.26-28, vol. I)
- procesul-verbal de audiere a bănuitului Croitor Grigori din 08 februarie 2017 (f.d. 38, vol. I)
- procesul-verbal de audiere a părții vătămate Xxxxxx din 09 februarie 2017 (f.d. 41, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului minor Capsamun Vitalie (f.d. 42, vol. I)
- certificat-caracteristica pe numele lui Croitor Grigori, oferită de Primăria satului xxxxx, conform căruia ultimul la locul de trai se caracterizează negativ (f.d. 49, vol. I);
- procesul-verbal de audiere a martorului Casap Vitalie (f.d. 73, vol. I);
- raportul de constatare nr. 27 din 09 februarie 2017, potrivit căruia la Xxxxxx s-au stabilit leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 74-75, vol. I);
- raportul de constatare nr. 47D din 10 februarie 2017, potrivit căruia la Xxxxxx, s-au stabilit leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 76-78, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 49D din 13 februarie 2017, potrivit căruia la Xxxxxx s-au stabilit leziuni corporale ce se califică ca vătămare corporală ușoară (f.d. 80-82, vol. I);
- procesul-verbal de confruntare din 23 februarie 2017, între partea vătămată Xxxxxx și inculpatul Croitor Grigori, potrivit căruia Xxxxxx declară că Croitor Grigori i-a aplicat lovituri cu scaunul, iar ultimul nu recunoaște vina (f.d. 96, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 80D din 10 martie 2017, potrivit căruia expertul a ajuns la concluzia că se exclude formarea leziunilor corporale indicate la Xxxxxx în urma căderii de la înălțimea, care constituie înălțimea lui Xxxxxx pe scaunul de lemn cu căderea ulterioară pe podea și lovirea de suprafață tare (f.d. 111-114, vol. I);

- declarațiile părții vătămate Xxxxxx din prima instanță (f.d. 181-182, vol. I);

- declarațiile din prima instanță a martorului Casap Vitalie (f.d. 183, vol. I), a inculpatului Croitor Grigori (f.d. 239, vol. I).

Instanța de apel a concluzionat că ponderea probatorie a declarațiilor de acuzare ale părții vătămate și martorilor, contrapuse declarațiilor inculpatului, nu ating nivelul suficient pentru a justifica condamnarea inculpatului Croitor Grigori în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

Astfel, s-a notat că fapta inculpatului Croitor Grigori, maltratarea părții vătămate Xxxxxx în cadrul gospodării lui Xxxxxx, și anume în bucătăria de vară, perfect se încadrează în componența infracțiunii pentru răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.

În acest context, s-a indicat că reieșind din faptul că scopul acestui conflict a inculpatului cu partea vătămată a fost pe fundalul unui conflict între mama inculpatului și partea vătămată, care a provocat relații ostile, și nu a implicat tulburarea liniștii altor persoane care locuiesc în vecinătate, cel puțin procurorul nu a prezentat probe în acest sens, rezultă că scopul urmărit prin această faptă de inculpat este diferit de cel al încălcării ordinii publice, și nici nu se constată că acțiunile acestuia atașat ar fi dus la încălcarea ordinii publice, or acțiunile lui au avut loc în incinta unei case particulare, care nu este un loc predestinat publicului.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a decis asupra vinovăției inculpatului Croitor Grigori în lipsa unui temei legal, conducându-se în baza învinuirii aduse de acuzare, fiind în prezența lipsei unor circumstanțe obiective.

Totodată, instanța de apel a constatat că lui Croitor Grigori i-a fost imputat că el la 07 februarie 2017, aproximativ la ora 22:30, aflându-se în domiciliul lui Xxxxxx în satul xxxx, str. xxxxx, raionul xxxxx, în urma relațiilor ostile a început în formă nemanierată să-și exprime nemulțumirile sale și să amenințe cu violență fizică, după ce i-a aplicat o lovitură cu pumnul în cap, iar apoi în continuarea intenției sale criminale, din intenții huliganice, a început să-i aplice lovituri cu un scaun de lemn peste diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat durere fizică și leziuni corporale manifestate prin: răni în regiunea parietală în mijlocul scalpului, dar din spate - pe suprafața exterioară a antebrațului stâng; vânătăi în zona de unghi al maxilarului inferior din stânga în jurul ochiului stâng cu trecere în regiunea frontală al scalpului, dar din spate - pe suprafața exterioară a antebrațului stâng aproximativ pe tot de-a lungul, pe suprafața din față a articulației încheieturii mâinii stângi, pe suprafața din spate a mâinii stângi cu trecere în regiunea degetelor 2-5 a mâinii stângi cu tumori a țesuturilor moi pe suprafața palmară a mâinii stângi, pe suprafața palmară a degetului nr. 5 a mâinii stângi, dar din spate - pe suprafața

exterioară cu trecere pe suprafața din față-suprafața interioară a antebrățului drept, în regiunea parietală stângă a scalpului, în regiunea parietală dreaptă a scalpului, pe suprafața din spate a gâtului în mijloc, pe suprafața din spate a cutiei toracice în regiunea articulației ale ambilor umeri din spate - pe suprafețele exterioare a ambilor umeri în zona subclaviană din stânga, în regiunea fesei drepte, escoriații pe suprafața din spate a cutiei toracice, din spate pe suprafața exterioară a antebrățului stâng, pe suprafața din față a articulației încheieturii mâinii drepte, contuzie a țesuturilor moi a capului, cauzate cu obiect contondent dur, care au condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată și care se califică ca vătămare corporală ușoară.

Instanța de apel a precizat că acțiunile inculpatului Croitor Grigori au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor calificativi - huliganismul agravat, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea obiectelor pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

În continuare, instanța de apel a concluzionat că insultele, loviturile, cauzarea vătămarilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile etc, vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei, iar acțiunile inculpatului nu se regăsește intenția de a încălca ordinea publică.

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului Croitor Grigori nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că art. 326 Cod de procedură penală, stipulează posibilitatea modificării acuzării în sensul agravării ei dacă în cadrul judecării cauzei în prima instanță a fost inițiată de către procuror, dar nu a fost acceptată și ulterior a fost indicat acest motiv în cererea de apel.

La același capitol, instanța de apel a notat că CtEDO recunoaște că o instanță de apel are dreptul incontestabil de a recalifica faptele, însă ca această recalificare să fie compatibilă cu Convenția, acuzatului trebuie să-i fie acordată posibilitatea de a-și exercita drepturile la apărare în mod concret, efectiv și în timp util și numai în cazul când acesta o face, procurorul care a cerut această modificare în prima instanță și a concretizat în apel această situație de drept (Cauza Pelissier și Sassi v. Franța, cererea nr. 25444/94) din 25.03.1999, §62).

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, care indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe:

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală;

- la examinarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 26, 27, 99-101, 229 Cod procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor, nu a apreciat fiecare probă separat adusă de procuror în susținerea învinuirii și nu s-a expus în mod convingător de ce respinge aceste probe;

- concluziile instanței de apel privind faptul că *„prima instanță nu a determinat corect circumstanțele de fapt și de drept, fapta inculpatului Croitor Grigori atrage răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei, în acțiunile acestuia nu s-a constatat intenția de a încălca grosolan ordinea publică, insultele, loviturile, cauzarea vătămarilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni în acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile ele, vor fi calificate în baza articulelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei”*, sunt neîntemeiate, și nu coroborează cu circumstanțele cauzei constatate în cadrul procesului penal;

- prima instanță corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea huliganismului agravat în privința lui Xxxxxx;

- locul unde a avut loc incidentul, este situat pe adresa s. xxxxx, str. xxxxx xxx. Potrivit art. 131 lit. c), e) Cod penal - Prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă: e) într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; e) prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului. Domiciliul nu este accesibil publicului, dar aceasta nu exclude în acțiunile lui Croitor Grigori încălcarea ordinii publice;

- începând cearta și maltratarea părții vătămate, inculpatul Croitor Grigori nu a putut să nu înțeleagă că atmosfera liniștită și calmă existentă înaintea acțiunilor sale va fi tulburată, ceea ce și s-a întâmplat, când minora xxxxx a început să plângă, iar Croitor a strigat la ea, continuând maltratarea părții vătămate. Aceasta

se confirmă prin declarațiile martorului Casap Vitali, căruia xxxxx a povestit cele întâmplate;

- circumstanțele din speță exclud prezența componentei de infracțiune de violență în familie, precum și a altor infracțiuni, inclusiv și din categoria contra vieții și sănătății persoanei;

- acțiunile lui Croitor Grigori urmează a fi caracterizate ca intenția de a arăta supremația sa asupra persoanelor care nu pot să se apere, neglijența față de liniștea lor și modul de viață obișnuită. Incidentul a avut loc seara, când de obicei atmosfera în casă este deosebit de calmă, și când dorm copiii;

- Croitor Grigori nu s-a liniștit singur, nu a încetat acțiunile sale huliganice și nu s-a oprit din intenția proprie, a impus pe partea vătămată să fugă din casă în stradă, deranjând vecinii, doar atunci Croitor Grigori nu a continuat acțiunile sale, ieșind afară în căutarea lui Xxxxxx. Aceste circumstanțe au fost confirmate de către martorul Capsamun Vitalie;

- Croitor Grigori a comis acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, a acostat jignitor persoanele, și acțiuni ce încalcă normele etice, tulbura ordinea publică și liniștea persoanelor, cu maltratarea Xxxxxx, cauzându-i leziuni corporale ușoare;

- instanța de apel nu constată fapta comisă de către inculpat. Însă instanța de apel constatând că acțiunile lui Croitor Grigori urmează a fi încadrate conform Codului penal la capitolul infracțiunii contra vieții și sănătății persoanei, nu indică care anume infracțiune a fost comisă de către inculpat;

- instanța de apel nu a dat o calificare oficială acțiunilor inculpatului, limitându-se doar la indicarea categoriei infracțiunii - contra vieții și sănătății persoanei din Codul penal.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile

instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul drept temei pentru declararea recursului, a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că acest temei de recurs invocat de recurent s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei sub aspectul că instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, deoarece instanța de apel în decizie a argumentat eronat că în acțiunile inculpatului Croitor Grigori lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fără a aprecia prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, veridicității, conludenții și utilității, în ansamblu prin coraborare, probele administrate la faza de urmărire penală și în prima instanță, fără a le coraporta la circumstanțele speței, relatând greșit că deși părții vătămate Xxxxxx prin acțiunile lui Croitor Grigori i-au fost provocate vătămări corporale ușoare, aceste acțiuni nu pot fi considerate ca acțiuni huliganice, deoarece au fost comise la domiciliul părții vătămate, și ar putea atrage răspunderea penală a inculpatului pentru infracțiuni contra veștii și sănătății persoanei, însă pentru a nu încălca dreptul la apărare a inculpatului a indicat că nu poate recalifica acțiunile acestuia în baza altui articol din Codul penal, motiv din care instanța de recurs ordinar conchide că nu poate menține decizia instanței de apel de achitare a inculpatului Croitor Grigori, cu o astfel de motivare total greșită.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că prima instanță în temeiul probelor descrise în sentință (f.d. 254-259, vol. I), apreciate corect de prima instanță prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că în acțiunile inculpatului Croitor Grigori se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, menționând just că deși fapta comisă de inculpatul Croitor Grigori a avut loc la domiciliul părții vătămate Xxxxxx, prin acțiunile acestuia (ce s-au desfășurat în prezența unui copil minor) determinate de

intenția de a-și manifesta supremația asupra altor persoane a fost tulburată atmosfera liniștită a acestui domiciliu, precum și a vecinilor unde a fugit partea vătămată, motivare din care rezultă că prima instanță detaliat și argumentat s-a expus asupra ipotezelor și chestiunilor esențiale invocate de partea apărării în acest aspect, relatând cu claritate motivele pe care își întemeiază soluția, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, s-a ținut cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal (red. 18.04.2002), în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urma să-și execute pedeapsa inculpatul, fiind luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, deja după adoptarea sentinței primei instanțe, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – *„În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave.”* fiind exclusă sintagma – *„precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”*. În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal, care prevede că *„Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori*

care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, consideră necesar de a schimba tipul penitenciarului în care urmează să-și execute pedeapsa inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal (red. 20.07.2017), în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că infracțiunea săvârșită cu intenție de inculpatul Croitor Grigori, prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, conform art. 16 Cod penal este o infracțiune gravă.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că nu poate menține sentința primei instanțe nici în partea admiterii cheltuielilor judiciare solicitate de procuror pentru efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză, și urmează să caseze sentința primei instanțe și în această parte, din următoarele considerente.

În acest sens, se indică că prevederile art. 227 Cod de procedură penală, reglementează care anume cheltuieli sunt incluse în categoria cheltuielilor judiciare, în această listă nefiind însă incluse cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că: *„În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”*.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - *„Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”*.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizelor judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 79, 97, 99, 108, vol. I), fără a exista o asemenea cerere din partea părții apărării.

6. În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat de către procuror urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei instanței de apel și parțial a sentinței primei instanțe în partea stabilirii penitenciarului și încasării cheltuielilor judiciare, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, deoarece apelul a fost greșit admis, în speță confirmându-se temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 13) Cod de procedură penală, în sensul

că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 04 decembrie 2017 și parțial sentința Judecătoriei Comrat /sediul Ciadîr – Lunga/ din 02 august 2017 în partea stabilirii tipului de penitenciar și încasarea cheltuielilor de judecată, în cauza penală privindu-l pe **Croitor Grigori xxxxxx**, rejudecă cauza pronunțând următoarea hotărâre:

Croitor Grigori xxxxx se consideră condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Se respinge solicitarea procurorului de a încasa suma de 301 (trei sute unu) lei ca cheltuieli de judecată, pentru costul expertizelor efectuate la urmărirea penală.

În rest se mențin prevederile sentinței.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **06 iulie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Cobzac Elena

Boico Victor